

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองเคืออศต หมู่ที่ 8 ตำบลกลางดง
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวเกศรินทร์ ชัยชนะ

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

เกศรินทร์ ชัยชนะ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต หมู่ที่ 8 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ อิศรา ประมูลสุข, 133 หน้า

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต หมู่ที่ 8 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างเดือนธันวาคม 2544 ถึง เดือนกรกฎาคม 2545 กรณีศึกษา การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ผลการประเมินที่ได้จากการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เพื่อที่จะได้ทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีการดำเนินการที่จะเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ใช้แบบรายงานต่าง ๆ (บร. 1 - 12) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายพร้อมทำการเก็บข้อมูล ตามตาราง Kerjcie และ Morgan ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้รูปแบบ CIPP Model ตามกรอบความคิดของ สตีฟเฟิลบีม

ผลการประเมินที่ได้ การบริหารกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต พบว่า คณะกรรมการกองทุน ฯ มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนได้เป็นอย่างดี ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนช่วยและร่วมมือกันเป็นอย่างดี มีการช่วยกันบริหารจัดการกองทุนที่ดี

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคตเป็นไปได้อย่างดี มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในการบริหารจัดการกองทุน ทั้งทางด้านการวางแผน การจัดสรรแบ่งหน้าที่งานที่ดี สมาชิกกองทุนให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี คณะกรรมการกองทุนบริหารงานกันเป็นอย่างดี มีความยุติธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

สาขาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา..... เกศรินทร์ ชัยชนะ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อิศรา

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาการจัดการและการ
ประเมินโครงการ ของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(อาจารย์ อิศรา ประมุลสุข)

กรรมการสอบ

.....

(อาจารย์ อิศรา ประมุลสุข)

.....

(อาจารย์ อลิษา รักษาชล)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการ
จัดการและการประเมินโครงการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

.....

(รองศาสตราจารย์ ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2545

8 ต.ค. 2545

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและได้รับคำแนะนำจากบุคคลต่าง ๆ ดังมีรายนามข้างล่างนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

- 1) อาจารย์ อิศรา ประมุขสุข - อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
 - 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข - ที่ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการ
 - 3) คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี - ที่ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการต่าง ๆ
 - 4) คุณจารุเสษฐ์ พิมพะบุตร - พัฒนาการอำเภอปากช่อง ที่ให้คำปรึกษาทางด้านการปฏิบัติงานในพื้นที่ และสร้างความคุ้นเคยให้กับชุมชนที่ผู้วิจัยทำงานอยู่
 - 5) นายอังกอ ปลัดอ.บ.ค ผู้นำชุมชน - ที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ
 - 6) นายยวน เพ็ชรพล - ผู้ใหญ่บ้านหนองศรีอศต ประธานกองทุนหมู่บ้านที่ช่วยแนะนำจัดหาข้อมูลบางส่วนให้ผู้วิจัย
 - 7) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศตทุกท่าน - ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี
- คณะกรรมกรกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศต
ทำนนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมทางการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

เกสรินทร์ ชัยชนะ

บัณฑิตกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง - จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี.....	2
4. วิธีดำเนินการ.....	3
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ปรัชษานวัตกรรม	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	4
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติแห่งชาติ พ.ศ.2544.....	6
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	9
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	9
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	14
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	15
7. หลักการประเมินโครงการแบบชีพม์โมเดล.....	17

	หน้า
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	18
9. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ.....	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	
1. วิธีการประเมินโครงการ.....	20
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	22
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	24
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	26
2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม.....	35
3. ผลการประเมินเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้.....	38
4. สรุปผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	39
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
1. สรุป อภิปรายผล.....	41
2. ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544.....	47
ภาคผนวก ข ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....	71
ภาคผนวก ค แบบรายงาน (บร. 1 – 12).....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร.....	30
2. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามอายุ.....	31
3. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา.....	31
4. จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามอาชีพ.....	32
5. จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่ง.....	32
6. จำนวนและร้อยละของที่ดินทำกินจำแนกตามการถือครอง.....	33
7. จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามรายได้ต่อปี.....	34

บทที่ 1

บทนำ

การเขียนสารนิพนธ์นี้มีเหตุผล มีความสำคัญ และมีวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดอะไร มีวิธีการดำเนินการอย่างไร ได้แบ่งออกเป็น 5 ข้อดังนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
3. กรอบความคิดทฤษฎี
4. วิธีดำเนินการ
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ความยากจนของประชาชนในประเทศ ทั้งในชนบทและชุมชนเมือง ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ประชาชนมีความยากจน คนในสังคมมีความไม่เสมอภาคกัน จึงก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นตามมาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนขาดเงินทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จากเหตุผลดังกล่าวรัฐบาลเห็นความสำคัญและถือเป็นนโยบายเร่งด่วน จึงได้มีนโยบายให้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกิดขึ้นมา เป็นการเพิ่มแหล่งเงินทุนให้ประชาชนเพื่อที่จะได้นำมาประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉิน เพื่อเป็นการเสริมสร้างและการพึ่งพาตนเองในชุมชน โดยรัฐบาลจัดสรรเงินให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในชุมชนร่วมกันบริหารจัดการเงินกองทุน เป็นการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

และเพื่อที่จะทราบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในแต่ละท้องถิ่นนั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ข้างต้นหรือไม่ จึงควรที่จะมีการประเมินกองทุนหมู่บ้านโดยนักศึกษาลัทธิสุตประศาสน์บัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ ในรูปแบบของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ ตลอดจนจุดเด่น

จุดด้อยที่ควรปรับปรุงแก้ไข และควรส่งเสริมของแต่ละท้องถิ่น และเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

2.1 เพื่อทราบว่า กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีการดำเนินการที่จะเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

2.2 เพื่อทราบว่า ปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการกองทุน

2.3 เพื่อทราบว่า ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน ชุมชนมีเงินหมุนเวียน เพื่อพัฒนาอาชีพ มีกระบวนการพึ่งพาตนเองได้

2.4 เพื่อทราบว่า ชุมชนมีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด ทราบจุดเด่นจุดด้อยและสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในชุมชนนั้น

3. กรอบความคิดทฤษฎี

แนวความคิดในการประเมินของ สเตก (Stakes Concept of Evaluation) การประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย แล้วนำมาจัดให้เป็นระบบที่มีความหมายในการประเมิน (การประเมินเพื่อพัฒนา หน้า 86)

แนวความคิดในการประเมินของ อัลคิน (Alkin s Concept of Evaluation) การประเมิน คือ กระบวนการคัดเลือก การประมวลผลข้อมูลใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการเลือกการดำเนินโครงการ (การประเมินเพื่อพัฒนา หน้า 85)

แนวความคิดในการประเมินของ สคริฟเวน (Scriven s Evaluation Ideologies and model) การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมิน (การประเมินเพื่อพัฒนา หน้า 87)

แนวความคิดในการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam s CIPP Model) การประเมินเป็นกระบวนการของการกำหนดข้อมูล ที่ต้องการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ (การประเมินเพื่อพัฒนา หน้า 89)

ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ได้ใช้ตัวแบบทางความคิดแบบ CIPP Model เป็นกรอบความคิดในการประเมินการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนด

ไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ โดยที่อักษรมีความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context	คือ	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ	ผลผลิตของหน่วยระบบ

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 4.1 ศึกษาเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สภาพการดำเนินงานของกองทุนที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่
- 4.2 ใช้ชีพีโอมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและกำหนดตัวบ่งชี้และตัวแปรที่จะเก็บข้อมูล
- 4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบรายงาน (บร.) ต่าง ๆ บางส่วนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.4 ประมวลสังเคราะห์ข้อมูล

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ

- 5.1 ได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 5.2 ได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 5.3 ได้ทราบแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน การพึ่งพาตนเองของคนในชุมชนและแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 5.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่เป็นระบบ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

หลักวิชาต่าง ๆ ที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ประมวลจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าหลักวิชาด้านเนื้อหาสาระ และหลักวิชาด้านเทคนิค วิธีการประเมินที่นำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้ มีความถูกต้องและสมเหตุสมผลในทางวิชาการ หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระ และประเด็นเทคนิคการประเมินดังกล่าวมีด้วยกัน 9 ด้านดังนี้คือ

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
3. แบบติดตามสังเกตการณ์ คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพชีโอมเดล
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้กับปัญหาความยากจน ของประชาชนส่วนใหญ่ที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยที่รัฐบาลได้จัดสรรเงินให้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุน หมู่บ้านในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จะประสบความสำเร็จได้จะต้องประกอบไปด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1) ความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งความพร้อมของตนเองและครอบครัว การควบคุมดูแลตนเองภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสิทธิภาพในการจัดการบริหารจัดการกองทุนของหมู่บ้าน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กลุ่มอาชีพ กิจการ ฯลฯ

2) การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กับเงินกองทุนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน เพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องกัน

3) การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน ตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา โดยการที่ในส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและการจัดการกองทุน

4) การติดตามและการประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ประสิทธิภาพของกองทุน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพึ่งพาตนเองของประชาชนในชุมชนเพื่อความโปร่งใส ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุน สวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง

3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชน ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ปัญหา เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4) การกระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต

5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

2) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จะใช้แนวทางนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดังกล่าว เป็นหลักในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วย

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวดดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” คณะกรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกเมื่อครบกำหนดวาระแล้ว หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่รับหน้าที่ต่อไป

นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (2) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- (3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (4) กำหนดแผนงานและออกระเบียบข้อบังคับ และประกาศในการจัดตั้งแนวทางการบริหารงานกองทุน
- (5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- (6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
- (7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
- (8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- (9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ หรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- (10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(11) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลมให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด (นำมาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 หน้า 4-5)

หมวด 2 สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ
- 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
- 4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารกองทุน
- 6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจง และฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- 7) พิจารณาเสนอความเห็น ต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหาร และจัดการกองทุน
- 8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการ เกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- 9) ดำเนินหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนและรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- 10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- 11) ดำเนินการอื่นใดที่คณะกรรมการมอบหมาย (นำมาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 หน้า 5-6)

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 กล่าวไว้

3.1 จะต้องมีการเวียนสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม

3.2 การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ดังนี้

- 1) มีชื่อในสำเนาทะเบียนบ้านต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
- 3) ปฏิบัติตามหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ ไม่ติดการพนันและสิ่งเสพติด
- 4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ
- 5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- 6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอกำหนดโทษ หรือรอกำหนดลงโทษ
- 7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- 8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามกฎหมาย
- 9) ไม่เป็นผู้ที่ถูกให้ออกจากการเป็นคณะกรรมการกองทุน

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการกองทุนได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชน รวมทั้งให้ข้อมูลรายละเอียดตามความเป็นจริง สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อม ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมใน

ด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านหนองศรีอศศ

- 1) จำนวนประชากรในหมู่บ้าน 315 คน
- 2) จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน 80 ครัวเรือน
- 3) อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน ประกอบด้วย
 - เกษตรกร
 - รับจ้าง
 - ค้าขาย
 - เลี้ยงสัตว์
 - รับราชการ
- 4) ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้าน ประกอบด้วย
 - การปลูกพืชไม้ยืนต้น เช่น น้อยหน่า มะม่วง ขนุน
 - การปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด พริก มะเขือเทศ
 - เลี้ยงสัตว์ เช่น วัว กระบือ เป็ด ไก่
- 5) รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้านต่อครัวเรือน 23,000 บาท / ปี

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศศ

- 1) จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมการประชุม เพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 64 ครัวเรือน
- 2) วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศศ
 - 2.1 ที่แจ้งคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
 - 2.2 ให้ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่สมควรเป็นกรรมการกองทุน
 - 2.3 ให้ที่ประชุมรับรองโดยผู้ถูกเสนอชื่อยอมรับได้
- 3) วันที่มีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศศ เมื่อ

วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2544

- 4) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศศ ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

5) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอวด ได้ร่วมกันประเมิน
ประสิทธิภาพในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านของตนเองแล้ว มีความเห็นว่าจำนวน
คณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพมีจำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน

ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน

1) ระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง

2) ระเบียบข้อบังคับ

- ข้อบังคับที่เกี่ยวกับสมาชิกภาพ (การเข้าเป็นสมาชิก การ
ลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก)

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงินการจ่ายเงินของคณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้าน

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และชำระคืนเงินกู้

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกองทุน

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการค้ำประกันการกู้เงินกองทุน

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุม

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงาน

3) วิธีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการกองทุน
หมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้านหนองศรีอวดร่วมกันกำหนดขึ้น

ส่วนที่ 4 ทุนดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอวด

1) จำนวนกลุ่มหรือองค์กรภายในหมู่บ้านหนองศรีอวด มี 4 กลุ่ม ดังนี้

- กองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน
- กองทุนกลุ่มสตรีแม่บ้าน
- เงินทุนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2) จำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอวด ประกอบด้วย

- สมาชิกประเภทบุคคล คือ หัวหน้าครัวเรือน 37 คน
สมาชิกสมทบ 10 คน
- สมาชิกประเภทองค์กรในชุมชน 1 กลุ่ม

3) จำนวนเงินที่สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ
การถือหุ้น การออม ค่าธรรมเนียม เงินบริจาคหรือให้เปล่า

4) การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน กองทุนหมู่บ้านหนอง
ครีออต เปิดบัญชีเลขที่ 06 - 4303 - 20 - 082303 - 8 ธนาคารออมสินสาขาปากช่อง วันที่
เปิดบัญชี 20 สิงหาคม พ.ศ.2544

5) ในหมู่บ้านหนองครีออตมีความร่วมมือหรือ เชื่อมโยงในการพัฒนา
กับหมู่บ้านหรือชุมชนอื่น หรือเครือข่ายอื่นนอกหมู่บ้านได้ องค์การบริหารส่วนตำบล
หมู่บ้านปางอโศก กิจกรรมที่ร่วมดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางคมนาคม หมู่บ้าน
ทรัพย์น้ำเย็น กิจกรรมที่ร่วมการดำเนินงานพัฒนาถนน

ส่วนที่ 5 แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองครีออต เมื่อได้รับการ
สนับสนุนเป็นเงิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1) วิธีการในการบริหารกองทุนหมู่บ้านหนองครีออต ให้มีการกระจาย
ผลประโยชน์อย่างทั่วถึง

1.1 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้สมาชิกทราบและใช้บริการจากกองทุน

1.2 พิจารณาอนุมัติโครงการด้วยความเป็นธรรม และโปร่งใส

1.3 การจัดสรรผลตอบแทนให้แก่สมาชิกในรูปของเงินปันผล

1.4 กองทุนการศึกษา กองทุนสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน สวัสดิ

การผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส

2) วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านหนองครีออต ให้มีการหมุนเวียน
อย่างต่อเนื่อง

2.1 พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่สมาชิกขอกู้

2.2 จัดลำดับครัวเรือนเป้าหมายที่ขอรับเงินกู้

2.3 นำผลตอบแทนตั้งเป็นกองทุนอาชีพให้สมาชิกกู้ทุนหมุนเวียน

3) กองทุนหมู่บ้านหนองครีออต จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้
ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย ค่านช่าง อุตสาหกรรมในครัวเรือน เงินกู้ฉุกเฉินในครัวเรือน

4) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้จะพิจารณาถึง

4.1 คุณสมบัติของผู้กู้ตามระเบียบข้อบังคับ

4.2 พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ

4.3 พิจารณาต้นทุนและความสามารถในการชำระคืนเงินกู้

4.4 พิจารณาความประพฤติของผู้กู้

5) วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ ดังนี้คือ

5.1 ให้สมาชิกถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับโดยเคร่งครัด

5.2 จัดให้มีคณะกรรมการฝ่ายติดตาม ตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามโครงการอนุมัติ

5.3 มีมาตรการบอกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้คืนทันที เมื่อนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

5.4 มีมาตรการเร่งรัดการชำระหนี้คืน โดยผู้กู้และผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกัน

6) วิธีการป้องกันการเสี่ยงภัยในการให้กู้ ประกอบด้วย

6.1 กำหนดระเบียบข้อบังคับให้ผู้ค้ำประกันต้องร่วมรับผิดชอบเงินกู้ด้วย

6.2 ให้ผู้ขอกู้จัดหาบุคคลหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน

6.3 จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ ตามโครงการอย่าง ต่อเนื่อง

6.4 ให้สมาชิกด้วยกันสังเกต ติดตามการใช้จ่ายเงินด้วย

7) วิธีการแก้ไขปัญหา ในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้ว ไม่ส่งคืนเงินต้น

และดอกเบี้ยเงินกู้คืนตามสัญญา ดังนี้คือ

7.1 มีหนังสือแจ้งเตือน ไปยังผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

7.2 มีมาตรการเรียกเงินค่าปรับเพิ่มขึ้น ในส่วนที่ยังไม่ใช้คืนตามสัญญา

7.3 ให้ถือว่าเป็นการผิดนัดการชำระคืนเงินกู้ ไม่มีสิทธิในการขอกู้เงินจาก กองทุนตลอดไป ทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

8) แนวทางในการบริหารกองทุนหมู่บ้านหนองเครือคด ในด้านการจัดสวัสดิการ

ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านมีแนวทางดังนี้คือ

8.1 จัดเป็นกองทุนพัฒนาอาชีพในหมู่บ้าน

8.2 จัดเป็นกองทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน

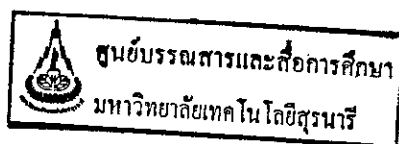
8.3 จัดเป็นกองทุนเพื่อการศึกษา ให้แก่บุตรหลานสมาชิกในหมู่บ้านและ สวัสดิการผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส

8.4 จัดเป็นทุนสำหรับประกันความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ

9) ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้านหนองเครือคด

9.1 ควรจัดกำหนดรูปแบบการจัดทำบัญชีให้เป็นแนวเดียวกัน

9.2 ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ แก่คณะกรรมการกองทุนเกี่ยวกับการ จัดทำบัญชีการเงิน

9.3 ควรจัดบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เป็นที่ปรึกษาในระยะ
หนึ่งช่วงปีแรกที่ตั้งกองทุนหมู่บ้าน

10) การประเมินความพร้อมในหมู่บ้านหนองเคือคต มั่นใจว่าหมู่บ้านมีความ
พร้อมรับการสนับสนุนเงินอุดหนุน จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (นำมาจากแบบ
คำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุน หมู่บ้านหนองเคือ หมู่ที่ 8 ต.กลางดง
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา)

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต มีดังต่อไปนี้

1) ที่ตั้ง

อาคารเอนกประสงค์ หมู่บ้านหนองเคือคต หมู่ที่ 8 ต.กลางดง
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30320

2) วัตถุประสงค์

- 2.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน
- 2.2 พัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบและบริหารจัดการ
เงินทุน
- 2.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ การคิดริเริ่ม การ
แก้ไขปัญหา
- 2.4 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้าน

3) แหล่งที่มาของกองทุน

- 3.1 เงินอุดหนุนจากรัฐบาลจัดสรรให้
- 3.2 เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- 3.3 ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน
- 3.4 เงินค่าหุ้น

4) การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 4.1 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหนองเคือคตมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
- 4.2 เป็นสมาชิกและฝากเงินตั้งจะกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านหนอง
เคือคต
- 4.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการ
พนัน

4.4 บุคคลที่สมัครเป็นสมาชิกต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

5) คุณสมบัติของสมาชิก

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองเรือคต จะต้องถือหุ้นมูลค่าหุ้นละ 10 บาท อย่างน้อยปีละ 1 หุ้น มีคุณสมบัติตามข้อบังคับกองทุน โดยยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกต่อคณะกรรมการ และเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 20 บาท

6) การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการกองทุนจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

6.1 ตาย

6.2 ลาออก

6.3 คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3

6.4 สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3

6.5 ลักษณะต้องห้ามตามระเบียบ

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1) ผู้ที่จะกู้เงินจากกองทุนจะต้องจัดทำคำขอกู้ โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุน พิจารณาเงินกู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

2) คณะกรรมการกองทุน มีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวน 20,000 บาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุน มีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวน 50,000 บาท การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉินให้คณะกรรมการพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

3) ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุน มีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้อนุมัติเงินกู้ ให้ผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร

และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว การโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

4) คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

5) ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้ เป็นอัตราที่แน่นอน ตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

6) การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ ชำระแล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญา การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้ หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

7) ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาผู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบ หรือข้อบังคับที่กองทุน กำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผัน การชำระหนี้ คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิก หรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่ง รายใดก็ได้ เมื่อมีเหตุผลอันสมควรและด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก ด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งหรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

8) ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อถือว่าผู้กู้ นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกในระยะสามสิบวันหลังจากวันเลิกสัญญา สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี (นำมาจากระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 หมวด 7 หน้า 23 – 25)

กรณีกองทุนหมู่บ้านหนองเรือคต มีเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ดังนี้

- คุณสมบัติของผู้กู้ตามระเบียบข้อบังคับ
- พิจารณาตามความเป็นไปได้ของโครงการ
- พิจารณาการค้ำประกันและความสามารถในการชำระคืนเงินกู้
- พิจารณาความประพฤติกของผู้กู้

7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพพีโมเดล

รูปแบบการประเมินแบบชีพพีโมเดล เป็นรูปแบบการประเมินเชิงระบบนี้ เป็นรูปแบบของประเภทการประเมินเพื่อการตัดสินใจ โดยในการประเมินนี้มีแนวคิดที่ว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ต้องกำหนดข้อที่ต้องการไว้ก่อน แล้วต้องกำหนดการดำเนินงานในการเก็บข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมมาได้นำมาวิเคราะห์ หรือทำการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ จะจำแนกขั้นตอนของการประเมินออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ

ขั้นที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

ในการประเมินแบบชีพพีโมเดลนี้ สดัพเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ต้องจะประเมินออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการเพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมาย

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร เช่น จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ที่จะใช้ข้อมูลในการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกเป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินผลที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P หรือ Output : O) (ในที่นี้สำหรับกระบวนการการประเมินผลผลิต ผู้เขียนขอใช้ตัวอักษรย่อเป็นตัว O เพื่อไม่ให้ซ้ำกับตัว P ของการประเมินกระบวนการ) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับ

จุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิต ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของนักศึกษาโดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัย และการประเมินโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมถึงการเรียนรู้ชุมชน การประเมินผล และการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ จากผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับต่างอีกทางหนึ่งด้วย และยังส่งเสริมให้บัณฑิตที่ต้องการพัฒนาบ้านเกิดมีโอกาสกระทำได้อีกทั้งบัณฑิตได้มีการยกระดับการศึกษาคู่กับการปฏิบัติงานในพื้นที่ การประเมินผลและการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ และผู้จบหลักสูตรจะได้รับ “ประกาศนียบัตรบัณฑิต” ซึ่งเป็นการประเมินบัณฑิตดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย

การวิเคราะห์โครงการนี้ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า เป็นโครงการที่ดีเพราะเป็นโครงการที่เกื้อประโยชน์แก่หลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทำให้ประชาชนมีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน ทำให้มีโอกาสดำเนินการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชน ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ว่างงาน 74,881 คนมีงานทำและเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผลการวิจัยนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างศักยภาพและยกระดับการศึกษาของบัณฑิต ให้มีทักษะในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่ง และรัฐบาลเองที่จะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างถูกต้อง และทราบว่านโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ได้ทราบถึงปัญหาของชุมชนนั้น ๆ เพื่อจะมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารประเทศต่อไป

9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ

1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2544 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

2) คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3) คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4) ชุดวิชาการวิจัยชุมชน (Community Research Study) สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ISBN 974 - 559 - 571 - 3

5) ชุดวิชาการจัดการธุรกิจชุมชน (Community Business Management) สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ISBN 974 - 559 - 574 - 8

6) การจัดการและการวางแผนธุรกิจ (Business Management and Planning) สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ISBN 974 - 559 - 572 - 1

7) ชุดวิชาสารนิพนธ์ (Substantive Report) สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ISBN 974 - 559 - 571 - 3

บทที่ 3

วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังที่ระบุไว้แล้วในวัตถุประสงค์ของบทที่ 1 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการมีด้วยกัน 6 ด้านดังนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมินโครงการ

วิธีการประเมินโครงการ เป็นการประเมินเชิงระบบ (System Approach) การประเมินเชิงระบบ มีนักวิชาการหลายคนได้สร้างแบบจำลอง (Model) ขึ้นเพื่อใช้ในการประเมิน เช่น Scriven , Stufflebeam

รูปแบบการประเมินเป็นรูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในครั้งนี้ คือ ซิฟฟ์โมเดล ซึ่งเป็นแบบจำลอง (Model) ของ Stufflebeam ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 – 2 ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพสภาวะแวดล้อมซึ่งอยู่รอบ ๆ หน่วยระบบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.2 การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบการบริหารจัดการ และหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินกระบวนการทั้งสองหน่วยระบบ ของระบบการบริหารจัดการ และหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการ และหน่วยระบบกิจการของผู้กู้ (ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา , 2544 : 90)

องค์ประกอบภายในกองทุนหมู่บ้านในรูปของซัพพอร์ตโมเดล

หน่วยระบบ A : หน่วยระบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและแนะนำส่งเสริมผู้

ผลผลิต (O)	กระบวนการ (P)	ปัจจัยนำเข้า (I)
= จำนวนผู้ได้กู้	= การคัดเลือกผู้กู้	= นโยบายของรัฐบาล
= ยอดเงินให้กู้	= การทำบัญชี	= เงิน 1 ล้านบาท
		= คณะกรรมการกองทุน ฯ

หน่วยระบบ B : หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ปัจจัยนำเข้า (I)	กระบวนการ (P)	ผลผลิต (O)
= เงินกู้ที่ได้มา	= การทำกิจการที่ถูกต้องวิธี	= ผลโดยตรง
= เทคนิควิธีทำงาน	= การหาวัตถุดิบที่ดี	= ผลกระทบโดยตรง
= สถานที่และวัตถุดิบ	= การหาตลาดที่ดี	= ผลกระทบโดยอ้อม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึง สมาชิกทั้งหมดของกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินโครงการ ที่ผู้ประเมินจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) หมายถึง สมาชิกบางส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล อันเนื่องมาจากการประหยัดเวลา และงบประมาณที่ต้องใช้เป็นจำนวนมากในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

ผู้เขียนสารนิพนธ์ได้นำเอากลุ่มชาวบ้านที่อาศัยในหมู่บ้านหนองเครือคด หมู่ที่ 8 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Mogan ดังต่อไปนี้

1. บร. 1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชน) เลือกผู้ให้ข้อมูล 100% ของจำนวนครัวเรือนซึ่งมีทั้งหมด 80 ครัวเรือน
2. บร. 2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) เลือกผู้ให้ข้อมูล 50% ของครัวเรือนในหมู่บ้าน ซึ่งมีทั้งหมด 80 ครัวเรือน คือ 40 ครัวเรือน
3. บร. 3 (แบบรายงานความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง) เลือกผู้ให้ข้อมูล 50% ของครัวเรือนทั้งหมด คือ 40 ครัวเรือน
4. บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์) เลือกผู้ให้ข้อมูล 50% ของครัวเรือนในหมู่บ้านซึ่งมีครัวเรือนทั้งหมด 80 ครัวเรือน คือ 40 ครัวเรือน

5. บร. 11 (แบบศึกษาเจาะลึกกรณี) เลือกผู้ให้ข้อมูล 100% จำนวนเท่ากับผู้จ่ายเงินทั้งหมด 47 ราย

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ในการกำหนดตัวชี้วัด ที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัด ตามกรอบความคิดทฤษฎีเชิงระบบ หรือตามกรอบการประเมินแบบ ซิฟฟ์โมเดล (CIPP Model) ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในครั้งนี้

ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แบ่งเป็น หน่วยระบบ 2 ระบบ คือ หน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ บริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ของผู้กู้ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคลดังนี้

1) ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินบริบทระดับหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ 1	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
นโยบาย ระเบียบ	- รายละเอียดระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี - รายละเอียดระเบียบ กองทุนหมู่บ้านและ และชุมชนเมือง	- ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี - ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	- ศึกษาจากเอกสาร
ตัวชี้วัดที่ 2	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
เงิน 1 ล้านบาท	- วันที่ได้รับอนุมัติ - การเก็บรักษาเงิน	- คณะกรรมการกองทุน	- สัมภาษณ์
ตัวชี้วัดที่ 3	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
คณะกรรมการกองทุน	- จำนวนคณะกรรมการ - คุณสมบัติ - หน้าที่รับผิดชอบ	- คณะกรรมการกองทุน	- สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4

ประเมินปัจจัยรายบุคคล

ตัวชี้วัดที่ 1	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
สมาชิกกองทุน	- คุณสมบัติผู้กู้	- ระเบียบกองทุน หมู่บ้าน	- สัมภาษณ์ - ศึกษาจาก เอกสาร
ตัวชี้วัดที่ 2	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
โครงการขอกู้	- การนำเสนอ โครงการ	- สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน	- สัมภาษณ์

2) ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ประเมินกระบวนการระดับหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ 1	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
การคัดเลือกผู้กู้	- คุณสมบัติผู้กู้ - เสนอโครงการ ขอกู้เงินกองทุน	- คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	- สัมภาษณ์ - ศึกษาจาก เอกสาร
ตัวชี้วัดที่ 2	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
การทำบัญชี	- การจัดทำบัญชี กองทุนหมู่บ้าน - จำนวนบัญชีที่ จัดทำแบบต่าง ๆ - ความเป็นปัจจุบัน - อุปสรรคในการทำ บัญชีกองทุน	- คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	- สัมภาษณ์ - ศึกษาจาก เอกสาร

3) ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

การประเมินผลผลิตระดับหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดที่ 1	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
จำนวนสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน	- จำนวนสมาชิก กองทุนทั้งหมด	- คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน - ทะเบียนสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน	- สัมภาษณ์ตาม แบบ บร.4 - สัมภาษณ์เพิ่ม เดิม

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนผู้ได้กู้	ข้อมูลที่ต้องการ - จำนวนผู้ที่ได้รับ อนุมัติเงินกู้	แหล่งข้อมูล - คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	วิธีการเก็บข้อมูล - สัมภาษณ์
ตัวชี้วัดที่ 3 ยอดเงินให้กู้	ข้อมูลที่ต้องการ - จำนวนเงินที่ได้ รับการอนุมัติ - การเสนอโครงการ ขอกู้เงินกองทุน	แหล่งข้อมูล - คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	วิธีการเก็บข้อมูล - สัมภาษณ์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอศศ ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (ปร.) ดังนี้

- 1) แบบรายงาน ปร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- 2) แบบรายงาน ปร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
- 3) แบบรายงาน ปร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน)
- 4) แบบรายงาน ปร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
- 5) แบบรายงาน ปร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- 6) แบบรายงาน ปร.6 (แบบรายงานการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- 7) แบบรายงาน ปร.7 (แบบรายงานการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
- 8) แบบรายงาน ปร.8 (แบบรายงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)
- 9) แบบรายงาน ปร.9 (แบบรายงานบันทึกการสัมภาษณ์)
- 10) แบบรายงาน ปร.10 (แบบรายงานแบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
- 11) แบบรายงาน ปร.11 (แบบรายงานแบบศึกษาจะถูกรายกรณี)
- 12) แบบรายงาน ปร.12 (แบบรายงานการวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

13) แบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะอื่น ๆ มีดังนี้

- การสังเกตและการบันทึก เป็นการสังเกตและการบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนการสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม
- เป็นการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตลอดจนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้าน
- การกรอกแบบสอบถามใช้ในการเจาะลึกข้อมูลของครอบครัว เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของแต่ละครอบครัว

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีวิธีการเก็บข้อมูลหลายวิธี ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบ บร. (แบบรายงาน) ต่าง ๆ ซึ่งบุคคลที่ถูกสัมภาษณ์ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และกลุ่มตัวอย่างประชาชนในหมู่บ้านหนองเรือคต เป็นต้น
- 2) การสัมภาษณ์แบบสุ่มตัวอย่าง เพื่อหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้าน
- 3) การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
- 4) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลข แล้วสรุปผลโดยใช้ค่าสถิติ เพื่อที่จะนำค่าสถิติไปใช้ตอบคำถามในประเด็นที่ต้องการ

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่มีลักษณะข้อความที่เขียนบรรยายความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ และสรุปผลโดยการประมวลความคิดเห็นเป็นข้อความที่จะนำไปใช้อธิบายในประเด็นที่ต้องการ เช่น ประวัติความเป็นมาของชุมชน ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน เป็นต้น (การประเมินเพื่อการพัฒนา, 2544 : 113)

บทที่ 4

ผลการติดตามและการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์บทที่ 4 นี้เป็นผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองศรีออค จะเขียนขึ้นเพื่อเชื่อมโยงไปยังวัตถุประสงค์ในการประเมิน ประกอบด้วยการรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎีแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) และสรุปผลเพื่อทราบการบรรลุวัตถุประสงค์ของสารนิพนธ์ ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้
4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน (Context Evaluation)

การประเมินบริบทชุมชน เป็นการประเมินเพื่อใช้ประกอบการคาดการณ์ ถึงผลการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาจากระดับประเทศ และบริบทระดับท้องถิ่นที่มีอยู่ในหมู่บ้านหนองศรีออค

1.1 บริบทระดับประเทศ

การประเมินโดยภาพรวมของบริบทระดับประเทศ จะใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) เป็นสำคัญ เช่น ความยากจนของประเทศ นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ สภาพแวดล้อมของสังคมในปัจจุบัน ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท และค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมตะวันตกและสินค้าจากต่างประเทศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความยากจนของประเทศ

สาเหตุใหญ่ของความยากจนของคนในประเทศนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจะมองว่าที่ประเทศมีความยากจนนั้นเกิดมาจากการคอร์รัปชันของคณะรัฐบาล และนโยบายส่วนใหญ่ของรัฐบาลที่ออกมา ก็มักจะเอื้อต่อการประกอบอาชีพของตนเองและครอบครัวและญาติพี่น้องของนักการเมืองเป็นสำคัญ อาชีพหลักของคนไทยคือการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำในขณะที่ต้นทุนในการผลิตสูง เช่น ราคาปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืชที่มีราคา

แพง ถ้าจะใช้เทคโนโลยีด้านชีวภาพประชาชนก็ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการที่จะนำมาประยุกต์และนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตจริง การดำเนินการเพื่อที่จะให้เกิดผลในการใช้สูงสุด และความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ที่มาจากทางรัฐบาลมักจะมาถึงเกษตรกรล่าช้า กว่าที่จะมาถึงก็เมื่อผลผลิตทางการเกษตรต่าง ๆ ตกถึงมือพ่อค้าคนกลางแล้ว เพราะถ้าจะมีวาระแต่ทางรัฐบาลอยู่ผลผลิตก็คงจะเสียหาย

2) นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจน ที่จะส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้มีความเข้มแข็งไปพร้อม ๆ กับการเร่งสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ อันเป็นฐานภาษีให้กับประเทศในระยะยาว โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบจัดตั้ง ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Development Bank) โดยได้อนุมัติหลักการให้ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อแปรสภาพบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) เป็นธนาคารเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้กับ SMEs ทั้งในรูปเงินกู้และการค้าประกันสินเชื่อ นอกเหนือจากการจัดตั้งกองทุนร่วมทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับ SMEs

2.2 มอบหมายให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล เร่งรัดปล่อยสินเชื่อให้กับ SMEs

2.3 ลดภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับ SMEs เฉพาะกรณีที่มีผู้ประกอบการมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 6 ล้านบาท จากอัตราภาษีปัจจุบัน 30 % เป็นดังนี้

- SMEs ที่มีกำไรไม่เกิน 1 ล้านบาท เสียภาษี 20 %

- SMEs ที่มีกำไรไม่เกิน 1-3 ล้านบาท เสียภาษี 25 %

- SMEs ที่มีกำไรไม่เกิน 3 ล้านบาท เสียภาษี 30 %

2.4 ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมทุน (Venture Capital) เพื่อจูงใจให้นำเงินไปลงทุนในกิจการ SMEs ที่มีศักยภาพในการเติบโต ดังนี้

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้สำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผล หรือผลตอบแทนที่ได้จากการถือหุ้นที่ธุรกิจร่วมลงทุนได้

- ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผล และผลประโยชน์จากการถือหุ้นที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุน

จากที่กล่าวมา รัฐบาลได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และได้ส่งเสริมธุรกิจประเภทนี้อย่างจริงจัง จะเห็นได้ว่ามีหน่วยงานต่าง ๆ มากมายทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ได้เข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมธุรกิจดังกล่าวกันมาก เพราะธุรกิจดังกล่าวกำลังเป็นที่น่าสนใจในการที่จะลงทุนทำธุรกิจ

3) ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

การขาดดุลการค้าของประเทศ เกิดจากการที่ประชาชนในประเทศไม่นิยมใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศไทย ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ผลิตในประเทศไทย แต่ประชาชนในท้องถิ่นอาจจะมองว่าทางรัฐบาลหรือผู้นำในฝ่ายต่าง ๆ วางนโยบายการบริหารประเทศแล้วไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้ได้หรือไม่ รัฐบาลควรที่จะให้ความสำคัญในการอุตสาหกรรมต่าง ๆ ผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ควรมีการส่งเสริมให้มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่าต่างชาติ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้านั้น ๆ ขึ้นอีก

4) สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ระบบเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงรุดหน้าก้าวไกลไปกว่าเดิมมาก ในสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง การปกครอง ครอบครัวยุคใหม่ ความเชื่อและการให้คุณค่าทางพฤติกรรม และการศึกษาโครงสร้างสังคมไทย สร้างขึ้นมาบนพื้นฐานของสิ่งแวดล้อมดั้งเดิม และระบบเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรมโบราณ ซึ่งไม่สามารถทำหน้าที่ได้เหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและข้อมูลข่าวสารท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงปรับตัวของระบบต่าง ๆ ในสังคมไทย จึงไม่ได้สัดส่วนกับการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจทั้งทางด้านการเงินและการคลัง ก่อให้เกิดภาวะยุ่งยากสับสนที่เรียกว่า การปรับตัวไม่ทันกับกับวัฒนธรรม (Cultural lag) นำไปสู่ความไม่โปร่งใสและยุ่งยากในสังคม (Disorganization) ซึ่งจะทราบได้จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ความอ่อนแอของชุมชนในด้านการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาชุมชน

5) ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน เกิดจากปัญหาใหญ่ ๆ ในด้านเศรษฐกิจของชุมชน คือ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนมากและมักจะประสบปัญหาในเรื่องของ ภัยธรรมชาติสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนในการผลิตสูงที่สำคัญของเงินทุนในการที่จะนำมาลงทุนใช้ในการประกอบอาชีพ ไม่มีเงินทุนก็ไม่สามารถที่จะทำการใด ๆ ได้ จึงต้องไปกู้ยืมเงินจากนายทุนที่เสียดอกเบี้ยแพง ๆ ได้ผลผลิตออกมาก็ไม่พอที่จะใช้หนี้ ทำให้เป็นหนี้สินล้นพ้นตัว ในปัจจุบันนี้มีเงินกองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาลจัดสรรมาให้ ก็ช่วยให้ประชาชนมีโอกาสมากขึ้นในการที่จะประกอบอาชีพ ถึงแม้ว่าจะเป็นเงินไม่มากนักก็ตาม

6) บรรยากาศความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่าความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

ความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบทเกิดขึ้นจากการที่ ประชาชนในชนบทมีค่านิยม และความคิดที่ผิด คือคิดว่าในชุมชนของตนเองนั้นไม่มีความเจริญ ล้าหลัง อยู่ไปก็ไม่มีอะไรดีขึ้น เพราะมีอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนมาก ผลผลิตก็ได้ไม่คุ้มกับทุน จึงคิดที่จะเดินทางเข้าเมืองหลวงเพื่อที่จะไปหางานทำ คนส่วนใหญ่เดินทางมาหางานทำในเมือง ทั้งให้ผู้เช่าผู้เช่าอยู่บ้านทำไร่ทำสวนไปตามลำพัง เพราะคิดว่าคงจะได้เงินมาจนเจือจรรอบครัว ประชาชนทั้งบ้านเกิดเพื่อมาหางานทำ แต่เงินที่ได้ก็ไม่พอใช้กับค่าใช้จ่ายในเมืองหลวง เพราะค่าครองชีพในเมืองหลวงที่สูงขึ้น ประชาชนจึงอยากให้ลูกหลานของตนได้เรียนสูง ๆ เพราะจะได้มีโอกาสได้ทำงานที่ดี มีเงินสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ซึ่งความคิดดังกล่าวมีส่วนผลักดันให้คนหนุ่มสาวเกิดมีความสำนึกรักบ้านเกิดขึ้น มีความคิดที่จะกลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง จึงมีการนำความรู้ความสามารถของตน มาพัฒนาบ้านเกิดของตนให้ดีขึ้นเจริญขึ้น การที่ประเทศจะมั่นคงได้ก็จะต้องเริ่มมาจากระดับพื้นฐานก่อน คือ เมื่อชุมชนมีความเข้มแข็งแล้ว ประเทศก็จะมี ความเจริญและมั่นคงด้วย

7) ค่านิยมในกระแสวิวัฒนาการและสินค้าจากต่างประเทศ

ในปัจจุบันประชาชนบางส่วนมีค่านิยมที่ผิด ๆ คือ รับค่านิยมจากทางประเทศตะวันตกเข้ามา มาก ทั้งในเรื่องที่ผิดและไม่ดีนำมาใช้และเรียนแบบตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาใช้ สินค้าที่มีราคาแพง ในกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินคืออยู่แล้วก็สามารถที่จะซื้อมาใช้ได้ และเป็นการปลูกฝังให้บุตรหลานของตน นิยมใช้ตามไปด้วย เพราะคิดว่าใช้แล้วจะช่วยให้ครอบครัวคูดีมีรสนิยมที่ดี อยู่ในอีกชนชั้นหนึ่ง ในกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินไม่ดีเท่าที่ควร มีความคิดที่อยากจะคูดีเหมือนอย่างคนในกลุ่มนั้น ก็พยายามที่จะหาเงินมาให้ได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม จึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมเกิดขึ้นในสังคม ทั้งที่ความเป็นจริงแล้ว ของต่างประเทศกับของที่ผลิตในเมืองไทยปัจจุบันก็มีคุณภาพเท่า ๆ กันแล้ว เพราะในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเทียบเท่าต่างชาติ จึงควรที่จะหันมาใช้สินค้าที่ผลิตในเมืองไทย เพราะในปัจจุบันสินค้าของประเทศไทยส่งไปขายต่างประเทศก็มากมาย เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก จึงควรที่จะมีการเปลี่ยนค่านิยมที่ผิด ๆ หันมาใช้สินค้าของไทยดีกว่า เงินทองจะได้ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ ช่วยให้มีเงินหมุนเวียนในประเทศมากขึ้น

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1) ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน บ้านหนองเครือคุด หมู่ที่ 8 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติความเป็นมา ที่มาของชื่อหมู่บ้าน เมื่อก่อนในหมู่บ้านจะมีหนองน้ำขนาดใหญ่ และมีพืชชนิดหนึ่งซึ่งชาวบ้านพากันเรียกว่าเครื่องจกต์ ในบริเวณหนองน้ำแห่งนี้จะมีเครื่องจกต์เกิดขึ้นมาก ลำต้นของเครื่องจกต์นี้จะขึ้นอยู่บนบก ส่วนเครื่องของมันจะยาวมาก มันก็จะเลื้อยลงมาขดอยู่ในหนองน้ำ ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่าหนองเครื่องคด จึงกลายมาเป็นหมู่บ้านหนองเครื่องคด

หมู่บ้านนี้เริ่มก่อตั้ง เริ่มตั้งหมู่บ้านมาประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว คนกลุ่มแรกที่เข้ามาเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน คือ นายตู้ ต้นสูงเนิน และครอบครัว อพยพมาจากบ้านใหม่ ต.กุดจิก อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา สาเหตุที่อพยพมาก็เพราะมาทำมาหากิน

สภาพทางภูมิศาสตร์ ก่อนที่จะมีการมาก่อตั้งเป็นหมู่บ้าน สมัยก่อนจะเป็นภูเขาหัวโล้น มีดินไม่บางพอสมควร เป็นป่ารก้าง มีหนองน้ำ ซึ่งในปัจจุบันภูเขาที่ยังคงอยู่ ดินไม่อาจจะน้อยลงไปบ้างเพราะชาวบ้านต้องการที่ทำกรเกษตร ป่ารก้างก็เริ่มดีขึ้น เพราะชาวบ้านตากถางออกเพื่อที่จะเพาะปลูกและทำที่อยู่อาศัย

อาชีพ อาชีพครั้งแรกของราษฎรที่อพยพมาในหมู่บ้านนี้ คือ ทำไร่ทำสวน และรับจ้าง ปัจจุบันราษฎรก็ยังประกอบอาชีพนี้อยู่ มีอาชีพรับราชการและค้าขายเพิ่มขึ้นอีก

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสาธารณูปโภค จากเมื่อก่อนถนนที่เคยเป็นทางเกวียน ปัจจุบันเป็นถนนลูกลังเมื่อ พ.ศ.2531 ระยะทางประมาณ 15,000 เมตร

เป็นถนนลาดยางเมื่อ พ.ศ.2542 ระยะทางประมาณ 4,425 เมตร

รวมถนนในหมู่บ้านยาวประมาณ 31,000 เมตร

มีโทรศัพท์ 2 หลังคาเรือน

ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านเมื่อ พ.ศ.2535 มีไฟฟ้าใช้ 66 หลังคาเรือน

ประปาหมู่บ้านสร้างเมื่อ พ.ศ.2544 มีน้ำประปาใช้ 10 หลังคาเรือน

2) สภาพปัจจุบัน

ประชากรในหมู่บ้านมีทั้งหมด 80 หลังคาเรือน มีบ้าน 80 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 315 คน ชาย 166 คน หญิง 149 คน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ประชากร (เพศ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ %
ชาย	166	52.7
หญิง	149	47.3
รวม	315	100.0

จากตารางที่ 1 จำนวนประชากรในหมู่บ้านหนองเครือคด มีประชากรทั้งสิ้น 315 คน เป็นเพศชาย 166 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 เพศหญิง 149 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ %
1 วัน - 3 ปีเต็ม	2	0.6
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	14	4.4
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	41	13.0
12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	17	5.4
15 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	31	9.9
18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	167	53.0
50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	17	5.4
60 ปี 1 วันขึ้นไป	26	8.3
รวม	315	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าประชากรใน หมู่บ้านหนองเครือคด มีอายุระหว่าง 18 ปี - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มอายุ คือ 167 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปีเต็มจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และกลุ่มอายุระหว่าง 1 วัน - 3 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ %
ไม่ได้เรียนหนังสือ	6	1.9
ประถมศึกษา	256	81.3
มัธยมศึกษา	48	15.2
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	5	1.6
รวม	315	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (หลังคาเรือน)	ร้อยละ %
รับราชการ	5	6.2
ค้าขาย	2	2.5
รับจ้าง	15	18.8
ทำไร่ทำสวน	58	72.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านหนองเครือคต ประกอบอาชีพทำไร่ทำสวนมีมากที่สุด จำนวน 58 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาได้แก่อาชีพรับจ้าง จำนวน 15 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และประชาชนที่มีอาชีพค้าขายมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 2 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 5 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่ง

แหล่งน้ำ	การใช้น้ำ		
	ตลอดปี	ไม่ตลอดปี	รวม
บ่อน้ำบาดาล	2	-	2
สระน้ำ	4	-	4
คลองน้ำ	-	1	1
ประปาหมู่บ้าน	1	-	1

จากตารางที่ 5 แสดงว่าประชากรในหมู่บ้านหนองเครือคด จะมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคได้ไม่เพียงพอในแต่ละปี เพราะในหมู่บ้านมีพื้นที่ทำการเกษตรมาก แต่มีแหล่งน้ำใช้น้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ในหมู่บ้านแล้ว น้ำประปาหมู่บ้านก็มีใช้แค่เพียง 10 ครั้วเรือนเท่านั้น เพราะบ้านอยู่ห่างไกลกับการที่จะต่อท่อประปาเข้าไปก็ทำได้ยาก ไม่มีงบประมาณ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของที่ดินทำกินจำแนกตามการถือครอง

การถือครองที่ดิน	จำนวน (ครอบครั้ว)	ร้อยละ %
1 – 5 ไร่	10	12.5
6 – 10 ไร่	14	17.5
11 – 12 ไร่	8	10.0
21 – 50 ไร่	38	47.5
50 ไร่ขึ้นไป	10	12.5
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านหนองเครือคด มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองมากที่สุด จำนวน 21 – 50 ไร่ มี 38 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีจำนวนที่ดินทำกินเป็นของตนเองจำนวน 6 – 10 ไร่ มี 14 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และกลุ่มที่มีที่ดินทำกินน้อยที่สุดจำนวน 11 – 12 ไร่ มี 8 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.0

3) ด้านเศรษฐกิจ

ในหมู่บ้านหนองเครือคดมีอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เพราะทำกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม ทำให้เป็นอาชีพหลักของหมู่บ้าน

ทั้งหมู่บ้านมีพื้นที่ทำการเกษตร 4,250 ไร่ มีผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

- ทำไร่ข้าวโพดจำนวน 48 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้านประมาณ 900,000 บาท/ปี
- ทำสวนน้อยหน่าจำนวน 28 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้านประมาณ 1,000,000 บาท/ปี

ประชากรส่วนใหญ่เมื่อมีความเดือดร้อนเรื่องเงิน ก็จะไปขอความช่วยเหลือจากกองทุนสงเคราะห์. กองทุนหมู่บ้าน ประชากรในหมู่บ้านเป็นหนี้สถาบันการเงิน (ธกส.) จำนวน 25 ครอบครั้ว เป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 1,750,000 บาท คิดหนี้รายทุนเงินนอก

ระบบจำนวน 30 ครอบครัว เป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 1,500,000 บาท ดอกเบี้ยนายทุนคิดร้อยละประมาณ 5 บาท/เดือน ดอกเบี้ยของสถาบันการเงินร้อยละประมาณ 8-10 บาท/ปี

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามรายได้ต่อปี

รายได้	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ %
10,000 – 20,000 บาท	15	18.8
20,001 – 30,000 บาท	10	12.5
30,001 – 50,000 บาท	20	25.0
50,001 – 100,000 บาท	35	43.7
รวม	80	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงว่าประชาชนในหมู่บ้านหนองเครือคตส่วนใหญ่ มีรายได้ตั้งแต่ 50,001 – 100,000 บาทมีมากที่สุด จำนวน 35 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และกลุ่มที่มีรายได้น้อยที่สุดคือมีรายได้ตั้งแต่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 10 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.5

4) ด้านวัฒนธรรม

ประชากรในหมู่บ้านหนองเครือคตนับถือศาสนาพุทธ มีวัดจำนวน 1 แห่ง ชื่อวัดถ้ำเขาแผนที่มีพระ 5 รูป ภาษาพื้นบ้าน คือ ภาษาโคราช มีโบราณวัตถุในหมู่บ้าน คือ รอยพระพุทธรูปและเป็นแหล่งท่องเที่ยว

บุคคลที่ราษฎรในหมู่บ้านให้ความเคารพนับถือมี พระอาจารย์จวน เขมจาโร รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัด และผู้สูงอายุทุกคนในหมู่บ้าน

ในรอบ 1 ปี ในหมู่บ้านมีการทำบุญหรืองานประเพณี ดังนี้

เดือนมกราคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญกลางบ้าน
เดือนเมษายน	ทำบุญประเพณี	วันสงกรานต์
เดือนกรกฎาคม	ทำบุญประเพณี	วันเข้าพรรษา
เดือนสิงหาคม	ทำบุญประเพณี	วันแม่แห่งชาติ
เดือนตุลาคม	ทำบุญประเพณี	วันออกพรรษา
เดือนธันวาคม	ทำบุญประเพณี	วันพ่อแห่งชาติ

5) ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ประชากรในหมู่บ้านหนองเครือคุด มีภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านการแพทย์แผนไทย โดยการนำสมุนไพรไทยมาใช้ในการรักษาโรค และนำมาดัดแปลงใช้ในการประกอบอาหาร
- ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี โดยมีเชี่ยวชาญทางด้านศาสนา เป็นพิธีเป็นแกนนำในการทำบุญ งานพิธีต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน
- ด้านโภชนาการ ชาวบ้านหนองเครือคุดมีผู้ชำนาญในการทำอาหารในงานพิธีต่าง ๆ ดัดแปลงการประกอบอาหารบริโภคภายในครอบครัว

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองเครือคุด โดยภาพรวม มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

1) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1.1 นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสัมมนาและเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านหนองเครือคุด พบว่า ชาวบ้านหนองเครือคุดส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องของกองทุน ที่รัฐบาลจัดสรรมาให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อมาช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจในหมู่บ้าน ให้มีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน โดยการให้ประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารจัดการกองทุนกันเอง มีคนส่วนน้อยที่ไม่เข้าใจเรื่องกองทุน คิดว่ารัฐบาลนำเงินมาปล่อยให้ชาวบ้านกู้และต้องเสียดอกเบี้ยให้กับทางรัฐบาล เมื่อบุคคลกลุ่มนี้ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกองทุนเงินล้านแล้ว ก็ทำให้เปลี่ยนแปลงความคิดใหม่ และเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนมากขึ้น

1.2 เงิน 1 ล้านบาท ประชาชนทุกคนในหมู่บ้านหนองเครือคุดมีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่าเป็นเงินที่รัฐบาลให้กับหมู่บ้าน ไม่ใช่เป็นของคนใดคนหนึ่ง เพื่อที่จะนำมาพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้นให้เป็นเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยที่ชาวบ้านไม่ต้องเดินทางไปหางานทำต่างถิ่น ทำให้ในชุมชนอยู่กันพร้อมหน้ากัน มีความสามัคคีกันในชุมชน เกิดความร่วมมือกันในการชุมชนเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ

1.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองเครือคุด มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนช่วยในการบริหารจัดการ

เงินกองทุน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกองทุนหมู่บ้าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส และมีประสิทธิภาพในการบริหารกองทุน

2) ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

2.1 กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอวด พบว่า มีการคัดเลือกที่เป็นกลางและยุติธรรมมาก เพราะไม่มีการเห็นแก่ตนเองและครอบครัวของคณะกรรมการกองทุน ไม่มีการลำเอียงในการจัดสรรเงินกู้ จึงทำให้กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปอย่างโปร่งใสยุติธรรม ผู้กู้จะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน ในการกู้ยืมเงินกองทุนจะพิจารณาจากความเป็นไปได้ของโครงการ พิจารณาจากการค้ำประกัน และความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของผู้กู้ พิจารณาจากความประพฤติของผู้กู้ด้วย

2.2 กระบวนการทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านหนองศรีอวด พบว่า ทางกรรมการที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีกองทุน มีความรู้และความสามารถที่จะจัดทำบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบ มีความซื่อสัตย์และโปร่งใส การจัดทำบัญชีในหมู่บ้านหนองศรีอวดสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา เพราะคณะกรรมการกองทุนได้จัดทำบัญชีที่เป็นระเบียบ ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด

3) ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) พบว่า มีจำนวนผู้กู้ 46 ราย จากจำนวนสมาชิก 48 ราย จำนวนผู้กู้ได้กระจายออกไปทั่วหมู่บ้าน มีความเป็นธรรมในการจัดสรรเงินกู้ให้แก่สมาชิกในจำนวนที่เหมาะสม ตามสัดส่วนการเขียนเสนอโครงการมา ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

3.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) พบว่า ในหมู่บ้านมีเงินหมุนเวียน ประชาชนมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ มีการสร้างงาน สร้างรายได้เกิดขึ้นในชุมชน เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

3.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านมีการจัดการและบริหารกองทุนหมู่บ้านกันเองได้ โดยจะซึมซับไปที่ละน้อย มีการจัดการที่ดีเกิดขึ้นในชุมชน ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความรู้ความสามารถในการประกอบกิจการต่าง ๆ สามารถพึ่งพาตนเองได้

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

1) ผลประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า จากประสบการณ์ในการดำเนินงานกิจการของผู้กู้ ในหมู่บ้านหนองครือคต จะประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนมีความยากจน การดำเนินการก็เข้าไปแบบชาวบ้าน เพราะไม่มีเงินทุนจะต้องกู้เงินจากนายทุน ที่เสียดอกเบี้ยแพง ๆ ในปัจจุบันมีเงินกองทุนหมู่บ้านเกิดขึ้นมา ก็ช่วยให้ชาวบ้านมีเงินทุนใช้จ่ายหมุนเวียนในหมู่บ้าน มีการแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานจากทางหน่วยราชการ ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องทางการเกษตรที่ทันสมัย การเกษตรแผนใหม่ ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B

2.1 จำนวนเงินกู้ที่ได้

จุดเด่น คือ สมาชิกกองทุนนำเงินกู้ที่ได้มาไปประกอบอาชีพ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร นำเงินที่ได้มาไปลงทุน

จุดด้อย คือ สมาชิกกองทุนนำเงินกู้ที่ได้มาไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ทำให้เงินที่กู้มาไม่เกิดผลประโยชน์

2.2 เทคนิควิธีทำงาน

จุดเด่น คือ สมาชิกกองทุนมีประสบการณ์ในการทำงาน มีเทคนิควิธีทำงานที่ดี มีประสิทธิภาพ

จุดด้อย คือ เทคนิควิธีทำงานของสมาชิกกองทุนบางคนอาจไม่ถูกต้อง เพราะมีวิธีทำงานแบบดั้งเดิม ทำกันมานานจนเกิดความเคยชิน อาจจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2.3 สถานที่และวัตถุดิบ

จุดเด่น คือ สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง วัตถุดิบที่ใช้ก็หาได้ในท้องถิ่น เพราะเป็นพืชที่ปลูกในท้องถิ่น

จุดด้อย คือ สมาชิกส่วนน้อยที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

3) ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B

3.1 การทำกิจการที่ถูกต้อง

จุดเด่น คือ การดำเนินงานและวิธีทำงานของผู้กู้เงินกองทุน มีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเพาะปลูก เตรียมพันธุ์พืช เตรียมปุ๋ย ตลอดจนวิธีการในการเริ่มเพาะปลูก เป็นลำดับขั้นตอน

จุดด้อย คือ สมาชิกกองทุนบางคนทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ไม่มีขั้นตอนและเทคนิควิธีการทำงานที่ถูกต้อง

3.2 การหาวัตถุดิบที่ดี

จุดเด่น คือ วัตถุดิบที่มีอยู่ในหมู่บ้าน จากการที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้มาและเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์เพาะปลูก หาซื้อได้ในชุมชน

จุดด้อย คือ วัตถุดิบที่ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร จากการที่เก็บไว้เอง หาซื้อวัตถุดิบได้ในท้องถิ่นแต่มีราคาแพง

3.3 การหาตลาดที่ดี

จุดเด่น คือ ในชุมชนมีการทำการเกษตรคล้ายกับชุมชนใกล้เคียง ตลาดรองรับมีเป็นจำนวนมาก หาตลาดได้ง่าย มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อถึงท้องถิ่น

จุดด้อย คือ พ่อค้าคนกลางกดราคาผลผลิต ทำให้ได้ราคาต่ำ

4) ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) มีปริมาณการเพิ่มขึ้นของผลผลิต มีคุณภาพมากขึ้น เป็นที่ต้องการของตลาด มีการเรียนรู้วิธีการใหม่ในการประกอบอาชีพ

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) ผลผลิตทางการเกษตรของผู้ที่มีปริมาณมากขึ้น เนื่องจากผู้ได้ทำการเกษตรด้วยเทคนิควิธีที่ได้ศึกษามา มีกระบวนการและวิธีในการทำงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากได้มีเงินทุนเพิ่มขึ้น มีโอกาสที่จะประกอบกิจการของตนมากขึ้น ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

4.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) สมาชิกในหมู่บ้านได้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการค้าขาย การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่กู้เงินไปแล้วไปประกอบอาชีพแล้วประสบความสำเร็จ จึงเป็นต้นแบบให้บุคคลที่สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ ทำให้ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเข้มแข็งขึ้น

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้

ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจ ของผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านหนองเครือคตสรุปได้ดังนี้

3.1 อาชีพค้าขาย ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพ ราคาถูก มีการจัดการธุรกิจที่ดี ในด้านการจัดการและการจัดวางสินค้าภายในร้าน จับหาได้ง่าย

3.2 อาชีพทำการเกษตร ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ พันธุ์พืชที่ดี ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงที่ดีมีคุณภาพ ราคาถูก มีการดำเนินการด้านการเกษตรอย่างถูกวิธี มีผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ

4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

4.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พบว่า

1) การเกิดกองทุนหมู่บ้าน พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายที่ทางรัฐบาลจัดตั้งขึ้น เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของสมาชิกในชุมชน ให้มีความรู้ความสามารถในการในการบริหารจัดการกองทุนตนเอง การเกิดกองทุนหมู่บ้านจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือกันทุกฝ่ายในชุมชน ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มกันในชุมชน

2) ระบบบริหารกองทุน พบว่า กรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองเรือคตมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเป็นอย่างดี ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนช่วยในการพัฒนาบริหารกองทุนกันเป็นอย่างดี มีการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนากองทุนให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น

3) การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง พบว่า เมื่อมีเงินกองทุนเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านช่วยกันบริหารจัดการกองทุนตนเอง มีหน่วยราชการเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถที่จะนำความรู้ที่นำมาปรับปรุงใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีการพึ่งพาตนเองได้

4) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านหนองเรือคตมีงานทำ สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทำให้มีการพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนก็ดีขึ้นตามมาด้วย

5) การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า เมื่อประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะทำให้ในหมู่บ้านมีเศรษฐกิจที่ดีมีการรวมกลุ่มกันในชุมชน เกิดองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน คนในชุมชนมีความสามัคคีกันเป็นปึกแผ่น จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้นชุมชนมีศักยภาพมากขึ้น

4.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า

1) ปัจจัยด้านบวก พบว่า เมื่อมีเงิน 1 ล้านบาทมาหมุนเวียนในหมู่บ้านแล้ว ทำให้เศรษฐกิจในหมู่บ้านดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ช่วยลดปัญหาการกู้ยืมเงินจากเงินนอกระบบที่เสียดอกเบี้ยแพง

2) ปัจจัยด้านลบ พบว่า เงินกองทุนหมู่บ้านที่กู้ยืมไปแล้วนั้น ชาวบ้านอาจจะนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และอาจจะไม่คืนเงินที่กู้ไป เพราะคิดว่าเป็นเงินที่ทางรัฐบาลจัดสรรมาให้หมู่บ้านแล้ว ให้มาบริหารกันเองผู้ที่กู้เงินไปแล้วจึงไม่เห็นความสำคัญในการคืนเงิน

4.3 เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า เกิดการรวมกลุ่มและองค์กรขึ้นในชุมชน การดำเนินกิจการประเภทเดียวกัน มีการเรียนรู้พึ่งพาซึ่งกันและกันในกลุ่มประชาชนในหมู่บ้านหนองศรีอวด มีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก จึงมีการติดต่อกับกลุ่มและองค์กรภายนอกชุมชนที่ให้ความรู้ในเรื่องทางการเกษตร

4.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

1) ความเข้มแข็งของชุมชน พบว่า หมู่บ้านหนองศรีอวดมีความซื่อสัตย์ประกอบอาชีพสุจริต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่พึ่งพาซึ่งกันและกัน มีการรวมกลุ่มกันในชุมชน ทำให้เกิดความสามัคคีกันในชุมชน จึงทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

2) ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การมีงานทำ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ครอบครัวอยู่พร้อมหน้า รักใคร่ปรองดองกันดีมีความสามัคคีกันในชุมชน มีผู้นำชุมชนที่ดี จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ มีแนวทางปฏิบัติบางอย่างที่ควรยึดถือและให้ความสำคัญ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. สรุป อภิปรายผล

1.1 สรุป

1.2 อภิปรายผล

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพ

2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไป

1. สรุป อภิปรายผล

1.1 สรุป สาระสำคัญตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 จากการศึกษาการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สรุปได้ดังต่อไปนี้

1) วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- เพื่อทราบว่า กระบวนการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ มีการดำเนินการที่จะเป็นการพัฒนาท้องถิ่น ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

- เพื่อทราบว่า ปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการดำเนินงานและการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- เพื่อทราบว่า ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน ชุมชนมีเงินหมุนเวียน เพื่อพัฒนาอาชีพ มีกระบวนการพึ่งพาตนเองได้

- เพื่อทราบว่า ชุมชนมีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด ทราบจุดเด่นจุดด้อย และสิ่งที่ควรส่งเสริมในชุมชนนั้น

2) วิธิดำเนินการ ของการประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอนดังนี้

- ศึกษาเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สภาพการ

ดำเนินงานของกองทุน

- ใช้ชีพีโมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน และกำหนดตัวบ่งชี้และตัวแปรที่

เก็บข้อมูล

- เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบรายงาน (บร.) ต่าง ๆ บางส่วนทำการเก็บข้อมูล

3) ผลการดำเนินการ

- ประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องของกองทุนหมู่บ้านมากขึ้น
- ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารจัดการกองทุน

กันเอง

- มีการจัดการระบบต่าง ๆ ในหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- มีการนำความรู้ใหม่ที่ได้มาใช้ประกอบกิจการ เพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น
- มีการรวมกลุ่มและองค์กรเกิดขึ้นในชุมชน
- ในชุมชนมีความสามัคคีกันมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น

1.2 อภิปรายผล ควรมีการสรุป ได้ดังนี้

1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต บรรลุทั้ง 5 ข้อได้แก่
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การเกิดกองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต เกิดจากความร่วมมือของคนใน
ชุมชน มีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
กองทุนของหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การมีระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต มีการจัดการ
และบริหารกองทุนได้อย่างชัดเจน มีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนที่มี
ความยุติธรรม มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านหนองเคือคต มีการ
เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนมีการเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในหมู่บ้าน
มีการพึ่งพาตนเองได้พอสมควร เพราะเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในหมู่บ้านหนองเคือคต
มีการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน มีกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้าน มีความร่วมมือกันจึงก่อให้เกิดความสามัคคี
ในกลุ่ม ทำให้ชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในหมู่บ้านหนองเรือคต มีความซื่อสัตย์ ประกอบอาชีพสุจริต มีการร่วมมือกันในชุมชน มีความสามัคคีกันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีงานทำสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพมากขึ้น

2) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

- ปัจจัยด้านบวก มีเงินหมุนเวียนในหมู่บ้าน ทำให้เศรษฐกิจในหมู่บ้านดีขึ้น มีการสร้างงานสร้างรายได้เกิดขึ้นในชุมชน สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ลดปัญหาการกู้ยืมเงินนอกระบบที่เสียดอกเบี้ยแพง

- ปัจจัยด้านลบ มีการนำเงินที่กู้ยืมมาได้นั้นไปใช้ในทางกู้เงินนอกระบบอัตราดอกเบี้ยสูง ทำให้เงินที่ได้มาหมุนเวียนในหมู่บ้านไม่มากตามจำนวน ในการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านได้แล้ว ไม่มีการใช้คืน ส่งคืนล่าช้า เพราะคิดว่าเป็นเงินของหมู่บ้านไม่ต้องรีบส่งคืนก็ได้

3) การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานของผู้วิจัยในชุมชนที่รับผิดชอบ พบว่ามีการจัดตั้งกลุ่มและองค์กรในชุมชน ได้แก่ สมาชิกผู้ประกอบการ คือ กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพด มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ด้านกระบวนการดำเนินการในด้านการเกษตรกรรมที่ดีของแต่ละคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการ มีการติดต่อกับองค์กรภายนอกชุมชน ด้านการตลาด และในด้านการเรียนรู้เพิ่มเติม

4) ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกัน อยู่กันอย่างสงบสุข มีงานมีอาชีพทำ มีผู้นำชุมชนที่ดี มีการหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม ชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดี รู้หน้าที่ของแต่ละคนว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร

5) ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

- ผลโดยตรง (Immedation Result) เมื่อมีการบริหารจัดการกองทุนไประยะหนึ่งแล้ว สมาชิกที่กู้เงินไปประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ มีเงินใช้คืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย จะทำให้กองทุนหมู่บ้านมีความเติบโตขึ้น มีเงินหมุนเวียนในชุมชนมากขึ้น

- ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) สมาชิกที่กู้เงินกองทุนไปแล้วสามารถประกอบอาชีพของตนเอง เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว สามารถใช้หนี้ของตนเองได้ มีศักยภาพในการประกอบอาชีพของตนเองเพิ่มขึ้น ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น จะส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

- ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect impact) ประชาชนในหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นในทางที่ดี มีงานทำ มีเงินใช้ ทำให้มีฐานะดีขึ้นซึ่งจะส่งผลไปถึงความเจริญของชุมชน และความสันติเกิดขึ้นในชุมชน เพราะทุกคนต่างอยู่กันอย่างพอเพียงไม่เดือดร้อน

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุน

- 1) ระเบียบข้อบังคับกองทุนมีมากเกินไป ควรที่จะสรุปให้กระชับมากขึ้นกว่านี้อาจจะเป็นทางการมากเกินไป ประชาชนในหมู่บ้านอาจจะตีความหมายไม่ออก ทำให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้
- 2) เมื่อทราบระเบียบข้อบังคับกองทุนแล้ว ควรที่จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อความเป็นระบบและได้มาตรฐานเหมือนกัน
- 3) มีการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับประชาชนในชุมชน เพื่อความรู้และเข้าใจที่ง่ายขึ้น ไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

- 1) การจัดทำบัญชีของหมู่บ้านหนองเรือคต ยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เพราะทางคณะกรรมการกองทุนมีความรู้ที่น้อย จึงทำให้ยากต่อการจัดทำบัญชีที่เป็นระบบ คณะกรรมการกองทุนควรที่จะศึกษาเกี่ยวกับการทำบัญชีเพิ่มเติม
- 2) การเก็บเอกสารการกู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านหนองเรือคต ยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร คือไม่จัดให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อที่จะได้สะดวกในการค้นหาข้อมูล
- 3) การจัดการบริหารกองทุนควรที่จะเป็นระบบ ได้มาตรฐานตามสมควร เมื่อเป็นระบบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็จะตามมา

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจการอาชีพของสมาชิกกองทุน

- 1) ควรนำเงินที่กู้มาได้ไปดำเนินการตามโครงการที่ได้เขียนไปอย่างจริงจัง เพราะอย่างน้อยเมื่อดำเนินการแบบแผนตามโครงการแล้ว ก็จะทำให้ไม่ยุ่งยากมากนักเพราะมีการวางแผนไว้แล้วว่าจะดำเนินการกับเงินที่กู้มาได้อย่างไร ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
- 2) ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง เพื่อที่จะได้พัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้นในอีกระดับหนึ่ง
- 3) ในการดำเนินกิจการควรที่จะมีการทำเกี่ยวกับบัญชีต่าง ๆ ทั้งในด้านรายรับ รายจ่าย และด้านอื่น ๆ เพราะจะช่วยในการดำเนินกิจการเป็นไปอย่างเป็นระบบ

2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัย

1) การที่จะต้องการทราบข้อมูลในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดและถูกต้องที่สุด จะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ใหม่ ๆ นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด

2) การค้นคว้าวิจัยข้อมูลต่าง ๆ จะต้องทำด้วยความเป็นกลาง ไม่เียงเบนด้านใดด้านหนึ่ง จึงจะถือว่าเป็นการวิจัยที่ดีสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพมากที่สุด

3) การค้นคว้าวิจัยจะต้องมีระยะเวลาในการทำพอสมควร เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องและดีที่สุด ถ้ามีระยะเวลาน้อยในการวิจัย ก็จะไม่ทราบถึงผลที่ออกมาว่าจะเป็นเช่นไร จึงควรที่จะมีเวลามากพอเท่ากับงานที่ทำการวิจัยนั้น

บรรณานุกรม

- ช่างประจักษ์. “ภาระหนักกองทุนฟื้นฟู”. ผู้จัดการ. 28 มิถุนายน 2545, หน้า 9
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. “คู่มือนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการ และการประเมินโครงการ” ปี 2544.
- ชวน เพ็ชรพล. ผู้ใหญ่บ้านหนองเคือคต. สัมภาษณ์, มกราคม-กรกฎาคม 2545
- ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). “รวมบทความทางการประเมินโครงการ”, 2544
หน้า 221-234
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอปากช่อง เกษตรตำบล คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านหนองเคือคต สัมภาษณ์, ธันวาคม 2544-
กันยายน 2545
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. “คู่มือการจัดเก็บข้อมูลความ
จำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)” ปี 2544.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 9
2544”
- สำนักมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักมาตรฐานการศึกษาอุดมศึกษา
ทบวงมหาวิทยาลัย, “ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา”, หน้า 61-68. “ชุดวิชาการวิจัย
ชุมชน”, หน้า 49-50. “ชุดวิชาสารนิพนธ์”, หน้า 52-54.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกลางดง. “แผนพัฒนาตำบล อบต.กลางดง” ปี 2544.